

Mali trgovec

Izhaja vsako soboto. Naročnina se plačuje vnaprej in stane letno Din 84.—, polletno Din 42.—, mesečno Din 7.—. Rokopisov ne vračamo. Uprava in uredništvo: Gregorčičeva ulica šte. 23, telefon šte. 2552. Poštni predal 169. Čekovni račun šte. 15.420.

Leto III.

Ljubljana, 23. maja 1931.

št. 21.

Delo in uspeh.

Veliki skladi knjig in razprav so napisani o organizaciji, načrtih in metodah, ki naj se uporabljajo za vodstvo velikih trgovskih podjetij. Skoraj vsak od večjih gospodarstvenikov (Ford in drugi) je napisal več ali manj obširno delo o svoji poti do uspeha. Za čudo pa imajo vsa ta dela eno in isto napako: razglabljajo velikopotezno trgovino in produkcijo v najmanjših podrobnostih, malih pojeh in čerkov pa, ki so temelj uspeha, se komaj dotikajo, dasiravno je velika večina »selfmademenov« pričela svojo karijero s skromnimi sredstvi.

Če pregledamo dela teh velikih mož in v njih komaj bežno zarisane siluete početnega dela, pri katerem je skoraj vedno igral vlogo slučaj, srečno naključje, ki je stvaritelju pomoglo do uspeha, zadobimo vtis, da je poleg naravnih darov: sposobnosti, podjetnosti, inteligence in vztrajnosti — glavni činitelj sam sreča.

Šele podrobnejši študij nas pouči, da tiči v početnem delovanju velikih mož prikrita metoda, ki bi jo najboljšje označili z nazivom: neodoljivo, neprestano rastoče stremljenje po vedno višjih ciljih.

Spričo doseženih velikih ciljev je večina »selfmademenov« skoraj pozabila na skromne početke; največkrat se tem mozem takrat uporabljane metode zdijo celo smešne, vsled česar jim ne pripisujejo tolike važnosti. Skoraj vsi se strinjajo v tem, da jih je k uspehu pripel-

ljala njih sposobnost, odpornost in — slučaj.

Končno pa so taka dela pretežno reklamnega značaja za podjetja avtorjev, in se zato pečajo v podrobnostih s sedanjostjo. Vedno iščejo in tudi vedno najdejo napake in pomanjkljivosti v sedanjem sistemu ter neprikrito razodevajo načrte za izpopolnitev, izboljšanje in povenitev njih produktov. Neprikrito v toliko, kolikor ne zadevajo načrti tajen podrobne proizvodjalne organizacije in v kolikor se obstoječa podjetja z razodetimi načrti ne morejo okoristiti.

Odtod tudi samo bežna omenitev skromnega početka in odtod dejstvo, da je strokovna literatura za mala podjetja tako ubožna.

Analiza takih del razodeva, da je delo, smotreno delo, pot k uspehu, da pa uspeh ni odvisen samo od sposobnosti, vztrajnosti, metode in slučajev, marveč v največji meri od trajnega stremjenja po dosegih vedno novih ciljev.

Če primerjamo podjetnika s sportnikom, ki ima sicer povsem druga stremjenja glede ciljev, je početak in potek kariere sportnih prvakov toliko bolj značilen, ker je mnogokrat vežba ustvarila iz fizično manj sposobnih teles vsem zahtevam sporta odgovarjajočo telesno konstitucijo. Različni nagibi so napotili sedanje prvake k sportnemu udejstvovanju. Najidealnejši med njimi je bil: težnja za dosegom lepote in popolnosti telesa. Prvi manjši uspeh pa jih je vzpod-

budil k tekmovanju, in prvotni smoter je bil zamejan s stremljenjem po dosegi drugih ciljev — rekordov.

Pot do prvega uspeha je največkrat težka, in vendar je ta prvi, četudi prav neznamenit uspeh tako potreben za vzpodbudo omahujočih, manj vztrajnih.

Posebno sodobni trgovec, ki se ima boriti z različnimi razdiralnimi elementi, bridko občuti, da je minila romantična doba, ko je sposobnemu in vztrajnemu stalo na poti manj zaprek in so bili vsled tega delu lažje dosegljivi uspehi kot danes.

Priznati pa moramo, da tiči pretežena del krivde na neuspehu v nas samih, v metodiki današnje trgovine. Gospodarska kriza, davčne preobremenitve in zmanjšani konsum gotovo prispevajo k težkemu položaju trgovca velik delež. Vendar moramo smatrati to stanje za prehodno, neizbežno perijodo, ki ni mogla mimo naših krajev, kajti cel svet je čí v uničujočem objemu gospodarske depresije.

Glavna napaka naše nadrobne trgovine je še danes ta, da trgovec zlasti na deželi mnogokrat smatra trgovino za nekak postranski poklic ter troši svojo energijo na raznih drugih poljih. Vsled tega seveda trpi njegov obrat. Trgovina ni založena z vsem potrebnim, postrežba je mnogokrat pomanjkljiva, lokal zanemarjen in že sam po sebi odbija. Na kak uspeh, še manj pa na kak napredek v takem razpoloženju seveda ni misliti.

Nekak obup leži nad takim podjetjem; ne daje mu svobode dihanja. Isto apatično opaziš na trgovcu — in maloštevilni odjemalci prihajajo in odhajajo resno, tiho, kakor bi prišli kropit mrliča. Malodušnost je nalezljiva in odbijajoča. Čemernega človeka le neradi in z nekakim strahom nagovorite.

»Kadar mi je šlo najslabše, sem skušal kazati najveselejši in najprijaznejši obraz!« Ta izjava se stereotipno ponavlja skoraj pri vseh tistih, ki so prodrli s svojo vztrajnostjo. Malokomu je bila pot do uspeha posuta z rožicami; vsak se je moral boriti z zaprekami.

Pravi trgovec naj nikdar ne smatra trgovine za postranski poklic. Nikjer ni njegovo sodelovanje tako nujno potreb-

no ko tu. In če ne gre tako, kot on sam želi, naj bo vedno vedrega in veselega razpoloženja, če tudi mu je to včasih težko.

Mogoče tiči vzrok neuspevanja v pogrešnem načrtu? Revidirajte ga in prilagodite razmeram! Stotine dobrih navodil, črpanih iz velike zaloge izkušenj v različnih panogah vam je prinesel že doslej naš list. Strokovnih člankov puščajte v nemar, ne preberite jih same enkrat; v vsakem najdete mnogo za vas porabnih nasvetov! Ravnajte se po njih!

Govorili smo že o načrtu, vendar ne bo odveč, če še enkrat ponovimo, da je delo brez načrta tudi delo brez uspeha. Kakor pri izvršitvi načrtov za druga podjetja, mora trgovec računati s tem, da se vsak projekt deli na gotove etape in da ga noben doseženi cilj ne sme zadovoljiti tako, da bi ga smatral za končno veljavnega in se prepustil sladkemu brezdolju. Nobeno človeško delo ni popolno, nikdar ni cilj popolnoma dosežen; vse se dá še izboljšati, in za doseženimi cilji vidi podjetni vedno nove — višje. Nasprotno pa naj vas ne omalodušujejo neuspehi. Oni naj vas samo učijo. Načrt pa naj vam omogoča, da se izognete te predrage šole.

Delo brez načrta je podobno igračkarnju otroka, ki je pravkar razdril ono, kar je pred trenutkom zgradil. Načrt sam pa naj bo sestavljen na podlagi lokalnih razmer, upošteva naj trgovčevo finančno moč in naj bo gibljiv, da ga je moči v slučaju potrebe z majhnimi izpremembami prilagoditi razmeram.

Načrt je program trgovčevega dela ter naj obsega sledeče glavne točke: 1. financiranje, 2. potrebam odgovarjajoča zaloga, 3. smotrena reklama, 4. prodajna organizacija in 5. iskanje novih virov za napredek in povečanje obrata.

Proč z malodušnostjo in proč z domnevo, da vam je trgovina postranski poklic ter da so vam višji cilji nedosegljivi!

Radi preobilice teksta smo morali danes izpustiti nadaljevanje razprave »Uprava trgovine« in se omejiti tudi drugod. Izostalo priobčimo prihodnjč. Uredništvo.

Nesmotrna kalkulacija pri lesni produkciji.

(Konec.)

Cela umetnost pravilne kalkulacije pri lesni produkciji tedaj obstoji v pravilnem izračunanju, uvodoma naznačenih, petih glavnih činiteljnih cen, kar ni posebno težko in tako rekoč samo po sebi umljivo. Stavim pa, da med našimi žagarji najdemo komaj en odstotek takih, ki bi znali s temi činitelji pravilno manipulirati in na njihovi podlagi točno izračunati, koliko jih v resnici stane kubični meter zrezanega blaga, postavljenega na oddajno postajo.

Ne verjamete?

Preglejte svoje dosedanje kalkulacije in jih primerjajte s sledečim pravilnim navodilom! Prepričan sem, da mi pritrđite.

Vzemimo za splošno merilo okolnost, da gre pri mehkem lesu 30%, pri trdem pa 35% okroglega lesa v odpadke. Povsod ta odpadke ni enak ter je ponekod manjši, največkrat pa celo večji. Manipulacija na žagah tvori debelo poglavje zase, o katerem ne moremo tu obširneje razpravljati, in je od nje odvisno, koliko lesa zreže žagar iz hlovov. Nekaj poizkusnih računov vam pokaže, kakšen procent okroglega lesa gre v vašem obratu v odpadke. Če je odpadke pri mehkem lesu večji kot 30 in pri trdem večji kot 35%, ugotovite vzroke ter skušajte doseči čim večjo izrabo okroglega lesa.

Da preidemo h kalkulaciji.

Če vzamemo za podlago ene in iste glavne činitelje cen v namišljenem slučaju za mehki in trdi les, ki bi znašali za nas slučaj sledeče izdatke za kubični meter:

1. les na panju	Din 80.—
2. gozdna manipulacija (podiranje in izdelava hlovov)	Din 15.—
3. dovozni stroški na žago	Din 15.—

tedaj stane m³ okroglega

lesa, postavljenega na žago Din 110.—

4. manipulacija na žagi Din 10.—

5. dovoz na kolodvor. skladišče Din 30.—

tedaj znašajo stroški skupaj Din 150.—

Ni treba posebej poudarjati, da mora vsak teh činiteljev odgovarjati dejanske-

mu stanju, kakor tudi ne, da se ti stroški nanašajo deloma na okrogli, deloma pa že na rezani les.

Večina žagarjev se še danes zmotno poslužuje sledeče napačne kalkulacije pri mehkem lesu, kjer gre 30 odstotkov v odpadke:

1., 2. in 3. — okrogli les postavljen na žago	Din 110.—
30% pribitka za odpadke	Din 33.—
4. in 5. žaganje in izpeljava na oddajno postajo	Din 40.—
skupaj	Din 183.—

Prepričani so, da je njih račun pravičen ter ga jih stane kubični meter zrezanega lesa Din 183.—.

Drugi zopet računajo tako-le:

1., 2., 3., 4. in 5. — les posekan, zrezan in odpremljen na oddajno postajo	Din 150.—
30% pribitka za odpadke	Din 45.—
skupaj	Din 195.—

Tudi ti so prepričani, da je njih račun, ki je sicer nekaj pravilnejši od prvega, še bolj napačnega, popolnoma v redu, in jih stane kub. meter zrezanega, na oddajno postajo postavljenega lesa 195 dinarjev.

Pravilna kalkulacija za mehki les (s

30% odpadkov) pa je sledeča:

1. 2. in 3. — les na panju, izdelan v hlove in prepeľjan na žago	Din 110.—
--	-----------

Toliko nas stane kub. meter okroglega lesa, postavljenega na žago. Odslej moramo že prenesti celo kalkulacijo na rezan les. Ker dobimo iz enega kub. metra okroglega lesa samo 0.70 m³ zrezanega lesa, moramo kalkulirati sedaj na podlagi količine končnega izdelka, tedaj:

1., 2. in 3. — 0.70 m ³ lesa (zrezanega, vendar še v okroglem stanju), pripravljena na žagi, nas stane	Din 110.—
4. manipulacija na žagi [10 (Din) × 0.70 (m ³)]	Din 7.—

5. dovoz na kolodvor [30
(Din) $\times$ 0.70 (m³)] Din 21.—

0.70 kub. m rezanega lesa,
postavljenega na nakla-
dalno postajo, stane torej Din 138.—

1 kubični meter rezanega lesa pa
stane:

$$138 \text{ (Din)} : 0.70 \text{ (m}^3\text{)} = 197.14 \text{ Din}$$

Toliko tedaj stane en kubični meter
zrezanega, na nakladalno postajo postav-
ljenega, mehkega lesa, in ne 183 Din,
niti 195 Din, kakor nam pokažeta prvi
dve, napačni, vendar splošno rabljeni
kalkulaciji.

Še jasneje se pokažejo posledice na-
pačne kalkulacije **pri trdem lesu**, kjer
moramo računati s 35% odpadkov.

Ob istih cenah za les na panju in stro-
ške nam kažeta prva dva, napačna na-
čina kalkulacije sledeče rezultate za
kub. meter:

1., 2. in 3. (okr. les na žago
postavljen) Din 110.—

35% pribitka za odpadek Din 38.50

4. in 5. (žaganje in dovoz
na kolodvor) Din 40.—

tedaj stane m³ rezanega lesa Din 188.50

Ali pa drugi, nekaj bolj pravilni na-
čin:

1., 2., 3., 4. in 5. — zrezani

les, postavljen na postajo Din 150.—
35% pribitka za odpadek Din 52.50
skupaj Din 202.50

Pravilna kalkulacija pa nam kaže pri
35% odpadka ceno kubičnega metra
okroglega lesa, na žago postavljenega
Din 110.—, tedaj rezanega lesa samo
0.65 m³ (1., 2. in 3. činitelj) Din 110.—

4. žaganje [0.65 (m³) $\times$ 10
(Din)] Din 6.50

5. dovoz na kolodvor [0.65
(m³) $\times$ 30 (Din)] Din 19.50

0.65 m³ zrezanega, na po-
stajo postav. lesa stane Din 136.—

Tedaj stane en kubični meter zreza-
nega, na postaje postavljenega lesa:

$$136 \text{ (Din)} : 0.65 \text{ (m}^3\text{)} = \text{Din } 209.23,$$

ne pa Din 188.50, niti Din 202.50, kakor
kažeta prvi dve napačni kalkulaciji.

Marsikateri lesni trgovec je po izvršit-
vi večjih sklepov pričel misliti, kje se je
usekal, da je dobiček manjši kakor ga je
pričakoval. Naj revidira sedaj svoje
predkalkulacije, ki ga pouče, da je lahko
tudi »pravilen« račun čisto napačen.

Vsem petim glavnim činiteljem pa je
treba posvetiti veliko pozornosti, in jin
izračunati z vso natančnostjo po teh na-
vodilih. Naglica je malokje kaj prida,
pri računih pa navadno nikdar.

Gospodarske beležke.

Kmetijske zbornice.

Pretečeni teden se je v Beogradu vr-
šila konferenca v kmetijskem ministr-
stvu, katere zaključek je bil sklep, da
se v vseh banovinah ustanovijo poseb-
ne kmetijske zbornice. - Organizacija
kmetijskih zbornic je predvidena tako,
da se v vsaki občini ustanovi občinski
kmetijski odbor, na sedežih sreskih po-
glavarstev sreski kmetijski odbori in
na sedežih banovin kmetijske zbornice,
katerih naloga bo pospeševati kmetij-
stvo in skrbeti za zvezo z vlado, ter
ustanovljati in nadzorovati kmetijsko
strokovno šolstvo in poučne tečaje. Za
nove zbornice so predvidena posebna
sredstva iz banovinskih in državnih
kmetijskih fondov ter je določeno, da
se vsled njihove ustanovitve davčne da-
jatve ne smejo povišati.

Pred nadaljevanjem naših trgovinskih pogajanja z Avstrijo.

Dunajski tisk objavlja, da se bodo
prekinjena pogajanja za sklep nove tr-
govinske pogodbe z našo državo nada-
ljevala koncem tekočega meseca na Du-
naju. Značilno za razpoloženje avstrijs-
ke javnosti nasproti nam je neprikrito
priznanje, da se pravkar vršijo posveto-
vanja za ponovno zvišanje carin na vse
naše glavne izvozne produkte. Dunajski
tisk dvomi, da bi bilo z nami mogoče
skleniti regionalno pogodbo po vzorcu
avstrijsko-madžarske, ker je že naprej
prepričan, da naša država ne bo hotela
odobriti zahtevanih olajšav za uvoz av-
strijskih industrijskih predmetov. Za-
ključno pa se izraža upanje, da bo nova
pogodba stopila v veljavo še pred 30.
junijem, ko poteče stari dogovor.

Intrige med slovenskim obrtništvom.

Med slovenskim obrtništvom, ki je doslej skoraj do zadnjega moža stalo v taboru, ki se je zavzemal za dosedanji sistem skupnih zbornic, so pričeli nekateri sejati nezadovoljstvo ter propagirati sistem ločenih zbornic, češ, da je obrtnišтво dovolj zrelo za vzdrževanje lastne, ločene zbornice. Na zadnjem takem zborovanju, katerega pa se niso udeležili polnoštevilno in tudi ne pravilno pooblaščenim delegati, se je sprejela celo resolucija za ustanovitev samostojnih obrtnih zbornic, katero je naše dnevno časopisje publiciralo. Glasovi vodilnih osebnosti pa pojasnjujejo, da je bila resolucija sprejeta na način, ki se ne more smatrati za pravo voljo slovenskega obrtnišťva, katero stoji slejkoprej v taboru za skupni zbornični sistem.

Kako je razdeljena emisija našega stabilizacijskega posojila.

Naše stabilizacijsko posojilo se bo emitiralo v sledečih državah (v milijonih frankov):

Francija	675
Švica	125
Čehoslovaška	100
Švedska	50
Jugoslavija	50
Holandska	25

Pri nas se je podpisovanje že pričelo ter bo trajalo do 6. junija, če se ne bo že prej zaključilo. Posojilo se bo emitiralo v obveznicah po 1000 frankov po kurzu 87,5 odstotka, tedaj stane ena obveznica 875 frankov ali 1946,50 Din. — Obrestovanje je sedemodstotno, tedaj letno 75 frankov od vsake obveznice. — Podpisovanje se vrši pri vseh državnih in večjih privatnih denarnih zavodih.

Za izvoz vin na Češkoslovaško

si morajo izvozniki vsakokrat oskrbeti zvirno spričevalo od poljedelskega oddelka pristojne banske uprave.

Izvoz vina iz Dravske banovine.

Po poročilu poljedelske kontrolne postaje v Mariboru je bilo iz naše banovine v aprilu izvoženih 1425 hl vina; od tega 1380 hl v Avstrijo, ostanek pa na Nizozemsko, Belgijo in Bavarsko.

Inozemska industrija v Jugoslaviji.

V Beogradu so dovršili in odobrili pravilnik, po katerem se bo v bodoče dovoljevalo inozemskim podjetjem ustanavljanje industrijskih podjetij v naši državi.

Kakor si ne želimo, da se bogastvo naše zemlje izkorišča po tujcih, moramo zopet ponoviti to, kar smo že tolikokrat poudarili, da je v naših kapitalističnih krogih premalo podjetnosti, da bi zamogli misliti na industrijalizacijo države z njihovo pomočjo. Na drugi strani pa je mrtvi kapital pri nas še vedno rajše brezplodno zaklenjen v bančnih tresorih, in ne kaže volje, da bi bil pripravljen priskočiti tej potrebni akciji na pomoč ob znosni obrestni meri, ki bi omogočala novoustanovljenim podjetjem rentabiliteto. Tudi pogoji za doseg kreditorov na domačem denarnem trgu so še vedno preostri, da bi se zamogli z njimi okoristiti podjetni ljudje. Čim nam bodo znane podrobnosti novega pravilnika, se z njim natančneje pobavimo.

Insolvence v aprilu.

Po uradni statistiki državnega statističnega urada je bilo v aprilu vsega 43 konkurzov in 61 prisilno - poravnalnih postopanj, skupaj torej 104 insolvence nasproti 76 konkurzom v aprilu tekočega leta:

banovina:	konkurzi:	poravnave:
dravska	5	8
savska	7	11
primorska	4	2
vrbska	1	—
drinska	3	6
dunavska	9	29
zetska	1	2
moravska	—	1
várdarska	13	1
Beograd	1	1

Značilno je zopet visoko število insolvent v dunavski in savski pa tudi v dravski banovini. — V prvih štirih mesecih t. l. je bilo v vsej državi zabeleženih 155 konkurzov in 235 prisilnih poravnalnih postopanj, skupaj torej že 390 insolvent, nasproti 303 konkurzom v istem razdobju prejšnjega leta in 407 konkurzom v prvih 4 mesecih leta 1929.

Za odpravo malih drogerij.

Novosadska Zbornica TOI je na mero-dajno mesto vložila prošnjo, naj bi se v bodoče za ustanavljanje novih malih drogerij ne izdajalo več dovoljenj. Sedanje male drogerije pa naj bi smele obstojati samo toliko časa, dokler ne umre-jo njihovi lastniki. Dvomimo, da bi tr-govinski minister osvojil tak predlog, ki očitvidno stremi za prosperiteto »ve-likih« in za popolno odpravo malih in srednjih. Menda bo tudi težko, če ne nemogoče najti pravilno merilo za raz-likovanje »velikih« od malih in sred-njih.

Redukcija dela v Vevčah.

Vevške papirnice so skrčile delovni čas na 4 oziroma 5 dni tedensko. Vzrok ni zmanjšana poraba, temveč povečana kapaciteta vsled uvedbe novih strojev, ki rabijo vedno manj človeških delovnih moči.

Ukinitev deviznih omejitev.

Na mnoga vprašanja sporočamo, da bodo vse devizne omejitve, t. j. glede izvoza zlata in deviz za naše uvoznike, na drugi strani pa določila glede osigu-ranja valute pri naših izvoznikih uki-njene dne 28. junija t. l., ko stopi novi zakon o stabilizaciji dinarja v veljavo.

Razširjenje naše železarne.

Kranjska industrijska družba bo zgra-dila valjarno za pločevino izpod 1 mm, ki jo rabi zlasti tvrdka Westen v Celju za izdelavo pločevinaste emajlirane po-sole.

Poleg tega se osnuje poseben oddelek za izdelavo železnih, pocinkanih parnih in plinskih cevi, katerih uvažamo letno okoli 800 vagonov. Kapaciteta tega od-delka je proračunana na 500 do 600 va-gonov letno.

S tem je v naši železni industriji na-pravljen važen korak naprej, ki bo na eni strani omilil delno splošno krizo, na drugi strani pa ugodno vplival na našo zunanjo trgovino.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov

Ljubljana, Karlovska cesta 4

Prodaja na obroke

Občni zbor

Ljubljanske borze za blago in vrednote se vrši dne 28. t. m. ob 16. uri v borznih prostorih »Trgovskega doma« v Ljubljani.

Gostilničarska pivovarna.

Občni zbor Gostilničarske pivovarne v Laškem, ki je bil prvotno sklican za 27. t. m., je odgoden na 15. junij.

Naše naročnike, zlasti tiste, ki so še zaostali z naročnino, vljudno in nujno prosimo, naj poravnajo. Položnice so bile priložene že večkrat. Če jih slučajno nimate pri roki, dobite za 25 para na vsaki pošti prazno položnico, na katero zapišete naš naslov in številko našega čekovnega računa: 15.420.

S tem nam prihranite sitnost in strošek za pisanje opominov.

Uprava.

Kolinska

Okusna in zdrava

je

➡ KOLINSKA KAVA ⬅

Olajšava za izvoz vina v manjših količinah.

Finančno ministrstvo je sporazumno s kmetijskim ministrstvom določilo, da se smatrajo izvožena vina pod 50 litrov za vzorce, vsled česar odpade za manjše količine izvozna taksa.

Ruška tvornica

je zaključila lansko poslovno leto z 12.573.595 Din (lani 13.183.631 Din) dobička ter bo izplačala delničarjem sedemodstotno (lani 10%) dividendo.

POVPRAŠEVANJE ZA NAŠE IZVOZNO BLAGO V INOZEMSTVU.

Zavodu za pospeševanje zunaje trgovine v Beogradu so prispela sledeča povpraševanja za naše izvozno blago:

fižol: London — 7744, Barcelona — 7847;

krompir: Bern — 7900;

krma: Bern — 7900 in 8144;

razni poljski pridelki: Brno — 7374, Barcelona — 7847 in 8144;

hmelj: Barcelona — 8144;

sadje: Varšava — 8083;

jajca in perutnina: Milano 7377, Barcelona — 7396, 7558 in 7456;

Petdnevni delovni teden.

Svoječasno smo poročali o projektu delodajalcev za skrčenje delovnega tedna od 6 osemurnih na 5 deseturnih delavnikov ob neokrnjenih plačah. Na zadnji anketi beograjske delavske zbornice je bil projekt zavržen kot nesprejemljiv za delavstvo, ki bi imelo od tega po mnenju ankete samo škodo.

Znižanje gremijalne doklade v Ljubljani.

Gremijalna doklada v Ljubljani, ki je lani znašala 15 odstotkov, je letos znižana na 12 odstotkov.

kože: Milano — 7519, Barcelona — 7625 (ovčje, kozje in telečje z dlako); svinjska čreva: Halberstadt — 7489; slanina-mast: Brno — 7374; zdravilna zelišča: Marseille — 7819, Nürnberg — 7486, Frankfurt — 7491, Curih — 6505.

Zavod daje interesentom brezplačna pismena pojasnila in želi, da mu trgovci stavijo že fiksne, po možnosti povzročene ponudbe z naznačbo cene, množine, dobavnega roka in plačilnih pogojev.

KULUK NA NEDRŽAVNIH CESTAH.

Prvotno odredbo za delo na nedržavnih (občinskih in banovinskih cestah), ki je bila določena na pet enot za leto 1930. in 1931., v naši banovini je ban dr. Marušič sedaj z ozirom na težki položaj znižal tako, da znaša za nedržavne ceste samo 3 enote, in sicer praviloma v dveh enotah za pomladni ter v eni enoti za jesenski termin tek. leta. V ozira vrednih primerih, kadar bi bilo ogroženo kmetijsko gospodarstvo, je srezki načelnik pooblaščen, da dovoli odslužitev ljudskega dela, odrejenega za spomladni termin, v jesenskem terminu.

Pri obvezancih, ki plačajo manj kakor 200 Din letnih neposrednih davkov, znaša obveznost eno enoto, tedaj tri dni dela, pri davkoplačevalcih pa, ki plačajo več, se odmerjena enota pomnoži s tremi. Osebe, ki plačajo nad 100 Din letnih neposrednih davkov, lahko vsako dnino odkupijo z 20 Din.

Radi lažjega razumevanja dodajemo lestvico, po kateri se odmerja delo na

nedržavnih cestah na podlagi letne odmere neposrednih davkov:

do	200 Din	davka	1 dan	dela
>	500	>	>	2 dni
>	900	>	>	3 >
>	1.400	>	>	4 >
>	2.000	>	>	5 >
>	2.700	>	>	6 >
>	3.500	>	>	7 >
>	4.400	>	>	8 >
>	5.400	>	>	9 >
>	6.600	>	>	10 >
>	8.000	>	>	11 >
>	10.000	>	>	12 >

pri osebah ki plačujejo nad 10.000 Din neposrednega davka pa za vsakih nadaljnjih 3000 Din po en dan več.

Ker je za leto 1930. in 1931. določeno skupno troje dni dela, lahko vsak sam izračuna, koliko odpade nanj. Odkupnina znaša osnovno odmero (1, 2, 3 itd.) dni dela, pomnoženo s tremi (za leto 1930, in 1931. določena enota) in tolikokrat po 20 Din.

Po širnem svetu.

Padanje tečajev na berlinski borzi.

V zvezi s položajem, ki je nastal zaradi pretresanja vprašanja nemško-avstrijske carinske unije in omajanega zunanje političnega položaja Nemčije, deloma pa tudi radi poloma dunajske »Kreditanstalt« in radi poslabšanja notranje-gospodarskega stanja kažejo nemški in avstrijski papirji nagibanje navzdol ter je berlinska borza preživela par prav kritičnih dni.

Stavke in nemiri po vsem svetu.

V Španiji se po uspeli republikanski revoluciji še vedno vrstijo spopadi med protivnimi strankami. Revolucionarji so požgali večje število samostanov.

Na Švedskem so komunisti povzročili nemire, pri katerih je prišlo do resnih dejanskih spopadov. Proglašena je bila splošna stavka, katere se udeležuje okoli 50.000 delavcev. Stavka pojemava in se polagoma vrača mir.

V Egiptu je povodom volitev prišlo do težkih incidentov, pri katerih je bilo okoli 60 demonstrantov ubitih in veliko število ranjenih. Izbruhnile so tudi delne stavke.

Na Poljskem štrajka okoli 40.000 rudarjev in kakih 5000 delavcev v oljni industriji. V štrajk so stopili tudi šoferji v protest proti previsokim taksam.

V Franciji je sklenilo stopiti v stavko tekstilno delavstvo (okoli 125.000) v severnem delu države. Vzrok: mezdnogibanje.

Indeks na debelo.

Tekom zadnjih štirinajst dni je indeks cen na debelo kazal nadaljnje nazadovanje v Ameriki, kjer je padel od 74·4 na 73·3, v Franciji od 84·4 na 83·4, v Angliji od 71 na 70, dočim je v Italiji ostal na prejšnji višini 71·7. Naraščanje indeksa cen je opaziti samo v Nemčiji, kjer je porastel od 81·1 na 81·5. Kakor smo že javili, je tudi v Jugoslaviji indeks cen porastel v aprilu od 74·6 na 75·5 — in sicer na račun podražitve žita, kar je posledica carinske zaščite in ni v nikakem skladu s stanjem na svetovnem tržišču.

Nazadovanje svetovne trgovine.

Po nemški statistiki, ki obsega 43 držav, je znašala skupna vrednost prometa leta 1929 253·3 milijarde mark, lanskoleto pa komaj 2037·7 milijarde mark. Po vrednosti je tedaj svetovna trgovina lani nazadovala za eno petino.

Znižanje diskonta.

Nizozemska državna banka je dne 16. t. m. znižala diskont od 2½ na 2%.

Angleška državna banka je znižala diskontno mero od 3 na 2½%, kar znači najnižje stanje od l. 1909.

Francoska državna banka je vsled visoke diskontne mere (2%) že izgubila stik s privatnim denarnim trgom, kjer znaša diskontna mera le 1·5% in celo 1·25%, vendar še okleva z znižanjem ter čaka, kak efekt bo imelo znižanje v Newyorku in Londonu.

Amerika proti zniževanju plač.

Ker so v zvezi z nastalo krizo pričela nekatera ameriška podjetja zniževati plače delavcem, je vlada nastopila proti temu ter proglasila vsako znižanje za neveljavno, ker je v nasprotju s kolektivno pogodbo iz leta 1929.

Ruska rž v Nemčiji.

Dočim na eni strani Nemčija povišuje uvozne carine na žito in s tem podražuje kruh, je sedaj nakupila 3400 vagonov ruske rži, ki jo bo razdelila mlinom v mletje, da s tem cene kruha zopet zniža.

**Schmoll
Pasta**

je pri nas in v inozemstvu najbolj priljubljena

krema za čevlje

Kriza v poljski tekstilni industriji.

Vesti iz poljske tekstilne industrije pričajo o naraščanju krize. Te dni sta zopet reducirali tvornici v Bielcu in Biali 10.000 delavcev. Vse tovarne reducirajo delavstvo, poleg tega pa namepravajo znižati mezde za 10—12%.

Zunanja trgovina Francije.

Francoska zunanja trgovina v aprilu kaže (v milijonih frankov): izvoz 2880, uvoz 3902, pasivnost 1022.

V prvih štirih mesecih skupno pa: izvoz 11.284 (lani 14.473), uvoz 15.713 (lani 18.582) in pasivnost 4429 (lani 4109) milijonov frankov.

Konkurz v poljski industriji nafte.

Na Poljskem je vzbudil veliko senzacijo nenadni konkurz vzhodno-gališke industrije nafte »Sagir«. Pasiva znašajo 5 milijonov zlotov.

Borza za kurivo v Parizu.

V Parizu se snuje prva borza za kurivo, ki bo vodila posle, zadevajoče trgovino s premogom, drvmi, ogljem in z vsemi tekočimi gorivi.

Poljsko-češkoslovaška trgovinska pogajanja

so v svojem informativnem delu ugodno zaključena ter je pričakovati sklepa nove trgovinske pogodbe v prvih dneh meseca junija

Ruska naročila na Češkoslovaškem.

Sovjeti so pri češkoslovaški kovinski industriji ponovno naročili za 96 milijonov Kč kovinskih izdelkov. S tem znašajo letošnja sovjetska naročila na Češkoslovaškem že 500 milijonov Kč, do čim so lani celo leto znesla komaj 571 milijonov Kč.

Češkoslovaška zunanja trgovina.

V aprilu izkazuje češkoslovaška zunanja trgovina (v milijonih Kč) izvoz 1177, uvoz 1066, tedaj aktivnost 141 (lani pasivnost 38).

Zunanja trgovina prvih štirih mesecev letos izkazuje močno nazadovanje ter znaša vrednost (v milijonih Kč): izvoza 4300 (lani 5700), uvoza 3600 (lani 5400) in aktivnost 640 (lani 320) milijonov Kč.

Nemška zunanja trgovina

v aprilu izkazuje 780 milijonov mark izvoza in 654 milijonov mark uvoza ter je mesec zaključen z aktivno postavko 164 milijonov mark, ker je treba k izvozu prišteti še vrednost 38 milijonov mark na račun reparacijskih dajatev.

Češkoslovaško-avstrijska trgovinska pogajanja

so se pričela dne 19. t. m. na Dunaju. V juniju se pričenejo v Pragi razgovori tudi za sklep pogodbe z Grčijo.

ZITNA KONFERENCA V LONDONU.

Kakor smo že javili, se na zadnji konferenci v Rimu, kjer Amerika ni bila zastopana, niso mogli storiti nikaki ukrepi za omiljenje žitne krize. Te dni pa se ob sodelovanju Združenih držav vrši v Londonu konferenca delegatov vseh onih žitorodnih držav, ki izvažajo žito. Zastopana je tudi naša država in Sovjetska Rusija.

Nenormalno opažamo pri nas v zadnjem času porast žitnih cen, kar je plod spekulativnih operacij, od katerih ima profit samo omejeno število dobičkarjev, kateri pač niso vredni carinske zaščite. V ostalih delih sveta se cene žita

le s težavo obdržujejo na prejšnji višini, a bodo skoraj gotovo morale pasti, ker imata samo Kanada in Združene države pripravljenih še nad 400 milijonov bušeljnov (okoli 110.000 vagonov) žita stare letine za izvoz, ki ga ne moreta plasirati nikjer, ker so vse države obdane z neprodinimi carinskimi zidovi.

Dasiravno so najpriznanejši svetovni gospodarski strokovnjaki ponovno ugotovili, da vzroki krize ne ležijo v preveliki produkciji, pač pa v premajhni kupni moči, bo konferenca razpravljala o omejitvi žitnih polj.

IZ KONFERENCE DRUŠTVA NARODOV.

Avstrijsko-nemška carinska unija.

Eno izmed najbolj kompliciranih vprašanj sedanjega zasedanja Društva Narodov je tvoril načrt za ustanovitev avstrijsko-nemške carinske unije. Dočim sta bili Nemčija in Avstrija nepopustljivi v tem oziru in sta od početka imeli na svoji strani čisto odkrito Madžarsko in Italijo, pa tudi del ostalega inozemstva je mestoma brez posebnega zanimanja, ponekod pa celo s simpatijami spremljal ta načrt, je konferenca osvojila mnenje, ki ga je zastopala Francija s podporo držav Male antante ter določila, da se vprašanje izroči Mednarodnemu razsodišču v Haagu, ki naj o tem izreče svoje pravno mnenje. To mnenje pa pride ponovno v razpravo Društva narodov letos v septembru.

Sklep je bil soglasno sprejet, in malo upanja je, da bi se načrt carinske unije zamogel uresničiti.

Mrtvi kapital vzrok evropske krize.

Angleški delegat Henderson je v svoji razpravi poudaril, da je eden glavnih vzrokov gospodarske krize ta, da večina bank drži ogromne množine mrtvega kapitala v svojih tresorih, medtem, ko večina evropskih držav nujno potrebuje kreditov.

Mi smo o tem že davno razpravljali ter ugotovili, da je tudi v naši notranjosti pomanjkanje dolgoročnih investicijskih kreditov in kopičenje mrtvega kapitala v bančnih tresorih največji škod-

ljivec gospodarstva, ker umetno povzrokuje visoko obrestno mero za kredite in s tem onemogoča vsako podjetnost.

Škodljiva carinska politika.

Henderson je v svoji daljnji razpravi izjavil, da je sedanja carinska zaščita skoraj povsod pretirana in škodljivo vpliva na že itak do skrajnosti slabo gospodarsko stanje Evrope.

Vse države se krčevito branijo tujega uvoza, istočasno pa hočejo za vsako ceno najti mesto v inozemstvu za svoje izvozne produkte. Henderson poziva države k odstranitvi prenapetih carin, predno ne bo prepozno.

Ne podraževanje, temveč pocenitve!

Mnenju Hendersona se je pridružil tudi ruski delegat Litvinov, ki je uvodoma zavračal domneve o ruskem dumpingu. Nizke cene smatra Rusija za najpotrebnejše sredstvo k omilitvi gospodarske krize, ker le nizke cene pripomorejo do zvišanja kupne moči, tedaj do povečanja konsumna.

Z ozirom na carinsko politiko graja Litvinov preferenčne carine, kakor tudi izvozne premije in previsoko carinsko zaščito ter je stavil Društvu narodov zahtevo, naj se sklene mednarodni dogovor, po katerem bi bilo državam izvoznicam prepovedano izvažati blago po nižjih cenah kakor vladajo v njihovem območju.

Tržna poročila.

Volna.

V Beogradu je šla volna nekoliko navzdol ter se je plačevala začetkom tega meseca »stogošč« po 10 Din (pred mesecem 11:50) in »cigaja« po 10:70 Din (pred mesecem 12:50) za kg.

Orehi.

Ob čvrsti ceni se je plačevalo domače blago v Zagrebu po 530 do 560 Din 100 kg, Bratislava plačuje kg po 11 Kč, Trst plačuje albansko blago po Lit 250.

Sirova svila.

Cene sirove svile na milanskem tržišču so šle tekom zadnjih 14 dni zopet navzdol za 10—25 lir ter notira blago za predilnice, franko Mlan v lirah: 95 za grege grand exquis Friulli 13/22 ds., 80 do 87:50 za grege exquis 13/22 ds., 82:50 do 85 za grege extra 13/22 ds., 80 za grege classique 13/22 ds.

Pridobivajte nove naročnike!

Zdravilna zelišča.

Inozemska tržišča so precej nezanesljiva v cenah, vendar vladajo v Hamburgu sledeče cene za blago, postavljeno v Hamburg ali v Regensburg za 100 kg v dolarjih: arnikovo cvetje 19 do 19.50, kamelično cvetje 19—20, cvetje belega sleza 23—24, listje belega sleza se močno išče ter plačuje po 7.50—8, bezgovo cvetje, Ia, presejano blago 38 do 40, lipovo cvetje 25—26, posebno lepo blago do 28, srebrna lipa 19.50—21, pelinovo listje 10—11, pelinova cela stebila 5, beladonino listje 20—21, beladonine korenine 20—24, meta (herba menthae pip.) 24—25, rožmarinovo listje 5.20 do 5.30, koren belega sleza, oluščeni 18—19 (malo povpraševanja), čemerikin koren 8.75—9.25, divji šipek (brez semena) 17, seme divjega šipka 7.50, smrekovi popki, prerešeto blago 4.75—5, z roko obrano, prvovrstno blago dosega ceno do 13 dol., borovnice 12—14, bezgove jagode 12—14.

Fižol.

Zagreb notira beli novi fižol po 240 dinarjev; v Rimu se plačuje debeli beli fižol po Lit 117.50; v Lyonu pa se kupčuje z inozemskim drobnim fižolom po frs 177.50.

Mast in slanina.

V Zagrebu notira mast v 50 kg sodčkih 14.75 do 15.25 Din, v Somboru v velikih sodčkih 12.50 do 13.50 Din kg, suha slanina pa po 12 do 13 Din; v Trstu se plačuje domača mast v zabojih po 400 do 420 lir 100 kg.

Iz brazilskega tržišča za kavo.

Brazilska vlada je uvedla na kavo izvozno takso 9 milreisov (46.80 Din) od vreče, kar je sicer trenutno povzročilo, da je kava nekoliko poskočila v drugih državah. Vendar se že sedaj opaža, da je bil ta ukrep bržkone prenačilen, ker proti brazilski kavi sedaj tem močneje tuja konkurenca. Vlada je uvedla takso, da iz teh prispevkov napravi poseben fond, katerega namerava porabiti za nakup večjih množin kave od domačih proizvajalcev, ter jo — uničiti, da bi prevelika ponudba ne kvarila cen.

Kovine.

Na londonski kovinski borzi notirajo sledeče cene v funtih, šilingih in pencah:

Svinec je šel tekom meseca nekoliko navzdol ter je ob nemirnem tržišču padel od 12/6 na 11/18/9. Svinec je še vedno v stalnem nazadovanju tudi na ameriškem tržišču.

Cink je notiral začetkom meseca 11/11, a je v neprestanem padanju ter notira danes 10/12/6.

Baker je pravtako v neprestanem nazadovanju ter je tekom meseca padel od 42/10 na 39/17/6, dasiravno se karteli trudijo vzdržati ceno umetno na višini

Kositer je tudi v močnem nazadovanju ter je padel tekom meseca za približno 7 funtov na 104/7/6.

Antimon notira ob mirnem tržišču 42/10 (domače blago).

Kovine tedaj v splošnem še vedno padajo v ceni.

Zvišanje cen umetne svile v Nemčiji.

V Nemčiji je prišlo do ustanovitve kartela tvornic umetne svile, vsled česar so sporazumno dvignili ceno za 5 do 8 odstotkov. V Nemčijo se letno uvaža okoli 2,225.000 kg svile, od tega skoraj polovica iz Italije.

Ameriško tržišče.

Na ameriških blagovnih borzah notirajo sledeče cene (v oklepaju so cene pred 14 dnevi):

Žito na čikaški borzi: **pšenica** je šla za spoznanje navzgor ter notira 84.50 (83.75) centimov za bušel (27.21 kg). — Ostala žita notirajo za bušel (25.40 kg): **koruza** je šla zopet nekoliko navzdol na 55.62 (od 56.75) centimov; **rž** se je po zadnjem nenadnem padcu okrepila te notira 38 (33.75) centimov; **oves** ima umerjeno ceno (26.50 (26.75) centimov.

Bombaž je zopet nazadoval ter notira v Newyorku 9.15 (9.70) centimov za libro (0.45 kg).

Kava se je vsled akcije brazilske vlade nekoliko okrepila in notira v Newyorku vreča: »Rio« No. 7 — 5.61 (5.10) dolarja; »Santos« pa 8.65 (8.45) dolarja.

ŽITO.

Na domačih borzah pokazujejo žitne cene, ki so bile že prej veliko nad svetovno pariteto, nadaljen porast. To naraščanje cen bi bilo pozdraviti v dobi izvozne sezone. Danes pa, ko nimamo vsled že itak previsokih cen nobenega izvoza in se malenkosti nanašajo samo na dopolnitev starih pogodb, in se vse prodaje nanašajo izključno le na domači konsum, je naraščanje cen žita našemu gospodarstvu skrajno škodljivo, dasiravno se skuša s strani špekulantov, ki imajo edini dobiček od tega, prikazati to kot nekak ugoden pojav, in se v ta namen ne poslužujejo samo dnevnega in deloma tudi strokovnega tiska, temveč tudi drugih publicističnih sredstev.

Producent, zlasti mali producent, nima od tega prav ničesar. Škodo pa ima konsument, ki je že itak svojo kupno moč docela izžrpan; največjo škodo pa naš trgovec, ki je ob neenakosti razmerja med svetovnim in domačim žitnim tržiščem ter je postal vsled teh razlik popolnoma neorijentiran in s strahom pričakuje, kaj prinese bližnja bodočnost v zvezi s poročili o novi letini.

Menda smo se že navadili, da vsako izpremembo v gospodarski politiki gledamo samo iz lepih strani; vendar ne gre, da bi se to stanje po gotovih dobičkarjih izkoriščalo kar na debelo, na težko škodo že tako trpečih malih in

srednjih ljudi, ki vendar tvorijo ogromno večino. Če kdaj, je gotovo sedaj nastopila potreba, ko je treba račune špekulantov temeljito revidirati.

Na ljubljanski borzi je pšenica tekoma tedna zopet poskočila za 15 do 20 in celo za 30 Din ter beleži sledeče cene, mlevska voznina, franko slovenska postaja, plačilo v 30 dneh:

potiska, zdrava, rešetana, suha, 80 kg težka, z 1% primesi 275—277.50 Din;

srbobranska, zdrava, rešetana, suha, 80 kg težka, z 1% primesi 272—275 Din;

bačka, Sombor okolica, 79 kg težka, z 2% primesi 260—262.50 Din;

baranjska, 79 kg težka, z 2% primesi 250—252.50 Din.

Moka je šla tem podražitvam primereno navzgor za 10 do 15 Din ter notira franko slovenska postaja, plačilo v 30 dneh:

banatska, nularica 375—380 Din;

bačka, nularica 360—365 Din.

Koruza se je zmerno podražila in notira ob mlevski voznini (če ni drugače pripomnjeno), takojšnja dobava, slovenska postaja:

suha, zdrava, rešetana, navadna voznina 160—162.50 Din.

Oves baranjski ob navadni voznini, slov. postaja, plačilo v 30 dneh notira 207.50—210 Din.

Lesno tržišče.

Zanimanje inozemstva za naš les.

Pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu so sledeča povpraševanja za naš les:

Hrastovi in bukovi pragovi: Barcelona — 7455;

lesno oglje: Barcelona 7457, 7922 in 7526;

gradbeni les: Malaga — 7636;

orehovina in smrekovina: Bern 7900;

različen les: Catania — 7875, Centa — 7686, Bari 7275.

Za zastopstva naših lesnih trgovcev se zanimajo v inozemstvu:

les za celulozo: Milano — 1068;

mizarski les: Amsterdam — 4294;

vse vrste lesa: Milano — 6394 in 8235.

Zavod daje pod navedenimi številkami brezplačna pismena pojasnila interesentom. Po možnosti pa naj naši trgovci pošljejo za svoje blago »Zavodu« že fiksne ponudbe z navedbo vrste, množine, cene, dobavnega roka in plačilnih pogojev.

Prevcznina za parjeno bukovino.

Na vlogo Saveza industrijalcev, naj se na zaprte vagone za parjeno bukovino ne zaračunava 10% doplačilo, četudi se ti dostavijo na zahtevo stranke, je Generalna direkcija državnih železnic sporočila, da tej želji ne more ustreči.

Dobave.

220 komadov hrastovih pragov in

570 komadov različnega lesa nabavi do 27. t. m. Direkcija državne železnicne Vares-Majdan.

5000 komadov zabojev za prepočenece nabavi do 8. junija Armijska komanda v Zagrebu.

12.000 komadov krajnikov nabavi do 2. junija Direkcija državnega rudnika Zabukovca pri Celju.

Podrobnejši pogoji pri Zbornici TOI.

POLOŽAJ NA LESNEM TRGU.

Lesno tržišče se je vsled nastopa gradbene sezone nekoliko razživelo. Splošno se zamore položaj donekod primerjati lanskemu. Poleg gradbenega lesa, ki vsled koroške konkurence kaže mlačnejšo kupčijo, se živahnije trguje z ogljem. Bukovina je splošno nekaj trdnejša v ceni kakor jelovina. V hrastovini se išče samo boljše blago za izdelavo vagonov.

Močno se množijo protesti kupcev, ki se nanašajo največkrat na slabo manipulacijo. Vzroki so pa mnogokrat očividno izmišljeni ter zasledujejo namen — izsiliti boljše kondicije, popust v ceni in slične bonitete.

Pri sklepanju pogodb, kakor tudi pri izvrševanju naročil priporočamo našim lesotržcem vse mere previdnosti. Naj velja vedno načelo: »Jasne pogodbe — dobri prijatelji«!

Netočnosti in cela vrsta neplačil sili trgovca, da je zlasti glede plačilnih pogojev in rokov ter glede garancij za kreditirano blago skrajno rigorozen. Množiči se slučajni konkurzov inozemskih lesnih tvrdk pa učijo, da mora biti danes naš lesotržec tudi pri sklepanju kupčij z že znanimi odjemalci, ki so veljali doslej za dobre plačnike, previdnejši. Ni-

Nazadovanje v svetovni lesni trgovini.

Primerjava lanske statistike lesa kaže nasproti letu 1929. sledeča nazadovanja pri izvozu: iz Amerike 30%, iz Poljske 28%, iz Avstrije in Jugoslavije po 21%, iz Češkoslovaške 18%, edino izvoz iz Rusije je narastel za 30%.

Pri državah, ki les uvažajo iz inozemstva, pa se je poraba lesa, kakor kažejo podatki o njihovem uvozu, zmanjšala v Ameriki za 30%, na Češkoslovaškem in Madžarskem za 29%, v Belgiji za 14%, v Angliji za 7% in v Italiji za 6%. Nasprotno pa je uvoz lesa v Francijo lani porastel za 15%.

Naš lesni izvoz je moral utrpeti lani tem večjo škodo, ker je naša glavna odjemalka Italija skrčila porabo lesa, poleg tega pa se je na vseh naših tržiščih pojavil vpliv ruskega povečanega zvoza. S Francijo pa, ki je edina obdržala dobro konjunkturo, ima naša lesna trgovina še danes premalo zvez.

komur ne bo škodovalo, če obnovite svoje dosedanje informacije o premoženjskem razmerju starih odjemalcev.

Na ljubljanski lesni borzi

je teden za čudo zopet minil brez vsakih objavljenih povpraševanj. Tozadevna rubrika borznih poročil nosi že tretji teden ene in iste stvari.

Običajno so se prav v tem času povpraševanja razživela, letos pa...

Lesni oddelek ljubljanske borbe je že od svoje ustanovitve kazal, da prevzame vodilno mesto v državi. Današnje razmere pa tega ne kažejo več.

Na borzi je razpoloženo, kakor vedno — mlačno. Objavljeni sklepi v drvih in oglju so komaj omembe vredni. Pač pa je nekam bolj živahno v eksekutivnih prodajah. Ta teden je bilo eksekutivno prodanih 5 vagonov hrastovih desk po 760 Din fko meja.

Cene neizpremenjene.

Pridobivajte našemu listu vedno nove naročnike!

Borzna poročila.

DENARSTVO.

Gibanje valute v tekočem tednu.

	Uradni tečaj	Prosti tečaj
	Din	Din
1 angleški funt	276.30	276.15
1 ameriški dolar	56.80	56.70
1 avstrijski šiling	8.—	7.98
1 belga	7.90	7.90
1 bolgarski lev	—41	—41
1 češkoslov. krona	1.684	1.68
1 francoski frank	2.224	2.22
1 italijanska lira	2.976	2.97
1 grška drahma	—73	—73
1 madžarski pengő	9.90	9.90
1 nemška marka	13.54	13.52
1 poljski zlot	6.37	6.32
1 romunski lej	—338	—33
1 španska peseta	5.80	5.60
1 danska krona	15.217	15.12
1 švicarski frank	10.956	10.95
1 hol. gold.	22.84	22.81
1 turška lira, papir	26.90	26.90
1 zlati frank	10.959	10.96
1 kanadski dolar	56.50	56.50
1 norveška krona	15.21	15.23
1 brazilski milreis	5.20	5.20
1 argentinski pezos	18.70	18.70
1 švedska krona	14.23	14.20
1 egiptovski funt	283.40	283.30
1 albanski frank	—	10.90

Peseta se še vedno ni ustalila ter je tekom tedna zopet nekoliko nazadovala, vendar kaže sedaj navzgor. Dinar se je po stabilizaciji mednarodno močno okreplil.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Državni papirji: Vojna škoda promptna 421.50—421.65, 7% Blairovo posojilo 82.62—82.86, 8% Blairovo posojilo 91.12 do 91.25, 7% investicijsko posojilo 89 — ponudba, tobačne srečke 25 ponudba, 4% obveznice 51—52.50, begluške obveznice 67.50 ponudba, Rdeči križ 40 povpraševanje, posojilo državne hipotekarne banke 84—84.75, Seligmanovo posojilo 83—83.50.

Nazadovanje se je ta teden nadaljevalo in je zopet pri nekaterih papirjih znašalo približno pol odstotka.

Privatni efekti: Ljubljanska kreditna banka 120 povpraševanje, Prva hrvatska štedionica 930—935, Strojne tovarne 80, Trboveljska premogokopna 274 — 276, Kranjska industrijska družba 312, Združene papirnice Vevče 120 povpraševanje. Nar. banka 7750 — 7800, Kreditni zavod 170 — 180, Obrtna banka 36 povpraševanje.

Močno je zopet nazadovala »Trboveljska«, ki kaže tekom tedna padec za 30 točk; nekoliko je šla navzdol tudi Narodna banka, ostali tečaji so krepki.

Trgovski slovarček.

(Nadaljevanje.)

Pasiva — dolgovi; **pasiven** — dolgovi so večji od imovine.

Pasivna resitena — omejitev dela na izpolnjevanje najnujnejših dolžnosti (štrajk v omiljeni obliki).

Perfektno — zaključeno, gotovo.

Perijoda — časovno razdobje.

Perspektiva — izgled, vidik.

Per ultimo — koncem meseca.

Plasirati — namestiti, najti prodajo.

Plein pouvoir (izg. plen povor) — neomejeno pooblastilo.

Plomba — plombirati — pečat, pečatiti s svincem ali sličnimi kovinami.

Porto franco — svobodna luka.

Pozitivno — uspešno.

Preferenca — prednost.

P. p. — per procura — kratica pri podpisu prokuristov.

Prioriteta — z gotovimi prednostmi opremljena delnica ali vrednostni papir

Prima (Ia) — prva vrsta.

Prokura — pooblastilo; **prokurist** — stalni pooblaščenec tvrdke.

Prospekt — opis blaga.

Prohibicija — prepoved, zabrana.

Proporcija — sorazmerje.

Pro mile — od tisoča.

Punto franco — svobodni del luke.

Rabat — popust pri računu.

Rafinirano — prečiščeno.

Rariteta — redkost.

Rata — obrok.

Reciprociteta — vzajemnost.

Redukcija — skrčenje, znižanje.
Reelno — stvarno.
Reesumpcija — ponovni nakup.
Reeskomp — ponovni eskomp me-
 nice.
Reflektirati — uvaževati, zanimati se
 za stvar.
Referenca — poročilo.
Reforma — preuredba.
Regres — pravica zadnjih meničnih
 dolžnikov na povračilo plačila od prej-
 šnjih.
Rekompensacija — povračilo v proti-
 vrednosti.
Rekapitulacija — zbirni obračun.
Rekvizit — potrebščina.
Rekvizicija — oblastna zaplenitev.
Relacija — vrednostno razmerje med
 zlatom, srebrom in drugimi kovinami.
Remitent — menični upnik.
Resistenten — odporen, vzdržen; re-
 sistenca — odpornost, vzdržnost.
Respiro — ugodnost podaljšanja pla-
 čilnega roka, odlog plačila.
Revalutacija — ureditev vrednosti v
 prejšnje stanje.

Revizija — pregled; **revizor** — pre-
 glednik; **revidirati** — pregledovati.

Rimesa — menica, glaseča se na tu-
 zemsko valuto.

Rinfusa — raztreseno, nepakirano.

Riziko — tveganje; **riskirati** — tvega-
 ti, ne glede na eventualne izgube.

Robota — prisilno delo.

Run — naval vlagatelj, zahtevajo-
 čih izplačilo vlog, na denarni zavod.

R. z. z n. z. — kratica za: registrovana
 zadruga z neomejeno zavezo (jam-
 stvom); **r. z. z o. z.** — registrovana za-
 druga z omejeno zavezo.

Krasne vence

za birmo kakor tudi šopke, vence za
 neveste, ročne šopke, razno cvetlično
 listje, nagrobne vence izdeluje in nudi
 po najnižji konkurenčni ceni

Rado Pregrad

Industrija umetnih cvetlic

Podčetrtek Dravska banovina

Edino domače večje slovensko podjetje
 te vrste.

Ko zahtevate pri Vašem engrosistu vanilinov sladkor in
 pecilni prašek, tedaj izrecno zahtevajte

Dr. Oetkerjev pecilni prašek

in

Dr. Oetkerjev vanilinov sladkor

ker se je že večkrat pripetilo, da trgovec na to pozabi, vsled
 česar dobite slabe posnetke naših izdelkov. Istotako pazite na
 zavarovalno znamko „SVETLA GLAVA“, ker je to edina, ki
 jamči za dobro kvaliteto.

Ako pri Vašem engrosistu ne dobite Dr. OETKERJEVIH
 izdelkov, tedaj pišite direktno na tovarno

Dr. Oetker Maribor

katera Vam na željo pošilja vse, pa bodisi tudi najmanjši kvantum.

Vam ustreči

naša želja!

Zadovoljnost odjemalcev

pa dosežete, če jim postrežete z najboljšim med dobrim,

zato jim ponudite

Dr. Pirčevo
sladno kavo

Velepražarna »PROJA«

Ljubljana, Aškerčeva ulica 3

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Jvan Jelačin, Ljubljana

**Zaloga sveže pražene kave,
mlelih dišav in rudninske vode**

**Točna in solidna postrežba!
Zahtevajte cenik!**